

POJAM I KARAKTERISTIKE PREDRASUDA

U najširem značenju predrasude su tvrdnje uz koje se pridružuju uvjerenost u njihovu tačnost – iako te tvrdnje nisu potkrepljene činjenicama niti zasnovane na argumentima nego su donesene bez prethodnog provjeravanja njihove tačnosti i bez prethodnog razmišljanja o tome.

Predrasude su sudovi koji se donose bez prethodnog rasuđivanja.

Predrasude su negativan stav ili niz stavova prema svima ilio većini članova neke grupe.

U socijalnoj psihologiji pod predrasudama se podrazumjevaju vrste stavova kod kojih je očigledan nedostatak opravdanosti, logička neosnovanost, koje su praćene intelektualnim emocijama koje se uporno održavaju i otporni su prema mijenjanju. Pojam predrasuda u ovom smislu može uključivati i pozitivan i negativan odnos. Često se pod predrasudama podrazumjeva negativan odnos. Kada se govori o predrasudama u tom značenju, podrazumeva se: osuđivanje, potcenjivanje, neprijateljski stav, spremnost da se pristupi aktivnosti protiv grupa ili pojava prema kojima postoje predrasude.

U socijalnoj psihologiji, najveća pažnja poklanja se izučavanju negativnih i rasnih predrasuda. Bitna odlika takvih predrasuda je neosnovanost, neopravdanost opšteg odnosa prema određenoj grupi pojava.

Predrasude su sklone generaliziranju, a takve generalizacije se uporno održavaju. Predrasude su krute, nefleksibilne, otporne prema podacima i kad su ti podaci u suprotnosti sa generalizacijama koje one sadrže, uključujući neprijateljska osjećanja koja mogu da se izraze neprijateljskim postupcima.

Predrasude kao i stavovi imaju sledeće komponente:

Struktura predrasuda prožeta kroz tri komponente :

Kognitivna komponenta – sud o svojstvima objekta. Vrednovanje može biti pozitivno ili negativno tj. karakteristike objekta ocenjuju se kao dobre ili loše, korisne ili štetne, poželjne ili nepoželjne.

Emocionalna komponenta – kada se objekat stava doživljava kao ugodan (pozitivan odnos) ili neugodan (negativan odnos).

Akciona komponenta – uključuje namere i spremnost za akciju. Pozitivan stav uključuje namjeru da se objekat stava podrži, zaštiti, a negativan da se izbjegne, napadne, onemogući. Razlika između predrasuda i stavova jeste u tome što se predrasude stiču tokom života socijalnim učenjem, najčešće putem učenja po modelu. Shodno tome one podrazumjevaju trajne dispozicije reagovanja, djeluju na ponašanje i osnova su dosljednosti u reagovanju na određene draži, složene su, sadržavaju dimenziju tj. osobine koje mogu biti izražene u različitom stepenu, kao i kod svih stavova: ekstremnost, složenost, usklađenost, doslednost i snagu. Međutim, sve ove karakteristike ističu dovoljne one osobine predrasuda prema pojedinim grupama iz kojih proizilazi njihova društvena štetnost. To su odstupanje od norme racionalnosti, kršenje norme pravednosti i negiranje norme humanosti.

Važno je razlikovati predrasude s'obzirom na intenzitet njihove emotivne i kognitivne komponente. Neke su predrasude, pre svega, posledica konformiranja, podražavanja i usvajanja neopravdanog i pogrsnog shvatanja proširenog u sredini u kojoj pojedinac živi. Takve predrasude ne moraju biti praćene intenzivnim negativnim emocijama i izrazitim neprijateljstvom prema grupama prema kojima postoje predrasude. Ove vrste predrasuda se najlakše suzbijaju. Drugu vrstu čine predrasude koje su čvrsto povezane sa tradicionalnim načinom života i tradicionalnim shvatanjima. Takve predrasude predstavljaju sastavni deo ponašanja i reagovanja. One su već dublje ukorenjene u ličnost i teže ih je otkloniti. Reću grupu čine predrasude praćene veoma intenzivnim negativnim emocijama koje imaju svoj koren u ličnom osobinama pojedinca, u njihovoj ličnoj nesigurnosti i nagomilanoj agresivnosti. Za njih su predrasude sredstvo kojim pokušavaju ublažiti lične teškoće. One su deo njihove strukture ličnosti. Upravo zbog toga one se najteže otklanjaju i suzbijaju.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com